

CONCEPT

Verslag van de commissievergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 11 juni 2026 om 19.30 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Mevr. R. Loermans
CDA	Mevr. A.M. Gooiker-Loeffen Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser
D66 Wijchen	Mevr. J.E.M. Janssen Dhr. G. Reichgelt
Emilia	Dhr. H.A. Dolk Dhr. L.J.N. Joost
Kernachtig Wijchen	Mevr. D.G. Wagemans-Pauli Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Mevr. H.J. Janssen
PRO Wijchen	Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. Y.J.T.M. Merkus Mevr. M.G.A. van de Rakt Mevr. S. Smeets
VVD	Dhr. E.H.M. ten Buren Dhr. R.A.J. Schraven
Hart voor Wijchen	Mevr. A.A.A. Gubbels-Hoefnagels Dhr. P.M. van 't Schip Mevr. E.L. van Tilburg
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. P.R. Oomen
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Insprekers	Mevr. Van Heumen
Publiek	20

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Loermans, heet alle aanwezigen welkom en opent de vergadering. Ze benadrukt dat de agenda van vanavond vol is en dat het in Wijchen gebruikelijk is rond 23.00 uur te stoppen met vergaderen. Indien het te laat dreigt te worden, roept zij de woordvoerders bijeen om te bespreken hoe de vergadering tijdig kan worden afgerond. Tijdens deze commissievergaderingen wisselen politieke partijen hun ideeën, gedachten en visies uit over de geagendeerde onderwerpen. Wanneer een fractie een afwijkend voorstel heeft ten opzichte van het voorstel van het college, probeert men medestanders te vinden bij andere fracties. De voorzitter benadrukt dat commissieleden voorafgaand aan de vergadering technische vragen hebben kunnen stellen aan betrokken ambtenaren. Deze vergadering biedt commissieleden de mogelijkheid politieke vragen te stellen aan elkaar en aan het college. De voorzitter licht de spreektijden toe: 3 minuten per fractie voor het vragenhalfuur, 9 minuten per fractie voor bespreekstukken en 15 minuten voor het college, exclusief het vragenhalfuur.

2. Mededelingen

De voorzitter vraagt of er mededelingen zijn van de commissieleden of het college. Er zijn geen mededelingen.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter vraagt of de raadscommissie kan instemmen met de voorgestelde agenda. Ze informeert de aanwezigen dat voor agendapunt 7.3 een inspreker zich heeft aangemeld. Zij geeft aan dat voor de overige agendapunten geen insprekers zijn aangemeld. Zij stelt voor agendapunt 7.3 als eerste bespreekstuk te agenderen en dit als nieuw agendapunt 7.1 te behandelen. De voorzitter stelt vast dat de commissie instemt met de gewijzigde agenda.

4. Vaststellen verslag en lijst besluiten, adviezen, toezeggingen en verslag van de vorige vergadering

De voorzitter constateert dat er geen opmerkingen zijn binnengekomen over het verslag en de lijst met besluiten, adviezen en toezeggingen. Deze worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Vragenhalfuur

Mevrouw Van de Rakt (PRO Wijchen) schetst dat de gemeente werk maakt van biodiversiteit en dat daarbij een vastgesteld ecologisch maaibeleid hoort: alleen de eerste meter langs wegen en paden wordt vaker gemaaid en niet alles wordt tegelijk gemaaid, om bloemen en kruiden voor insecten te sparen. Zij beschrijft dat langs de zuidelijke oever van het Wijchens Meer bij Diepvoorde bij de herinrichting kruidenrijk grasland is ontstaan, precies zoals gewenst, maar dat de oever aan de kant van Diepvoorde vrijwel volledig kort is gemaaid, terwijl richting De Weertjes en Zesakkers juist veel is blijven staan. Dit verschil roept vragen op. Zij vraagt de wethouder waarom het vastgestelde ecologische maaibeleid bij de oever bij Diepvoorde niet is toegepast, terwijl het elders rond het meer wel lijkt te zijn gevolgd. Zij vraagt verder hoe het college borgt dat aannemers volgens het ecologisch maaibeleid werken.

Wethouder Van Bronkhorst antwoordt dat ecologisch bermbeheer als standaard is opgenomen in het beleidsplan natuur en biodiversiteit, maar dat de overgang naar ecologisch beheer stapgewijs verloopt. Hij legt uit dat in de eerste fase de focus lag op het buitengebied en enkele proefvelden in de bebouwde kom en dat men nu werkt aan het opnemen van grotere grasvelden in de kernen in het ecologisch beheer. De oeverzone van het Wijchens Meer heeft deels het beheertype ruw gras, dat volgens het huidige bestek 2 keer per jaar wordt gemaaid en nog buiten het ecologisch beheer valt. Een ander deel wordt op dit moment als gazon beheerd. Hij geeft aan dat eind 2026 een nieuw groenonderhoudsbestek op de markt wordt gezet. De raad wordt via een informatienota betrokken bij veranderingen in het maaibeheer. De graslanden langs het Wijchens Meer krijgen een aangepast beheertype, met meer oog voor biodiversiteit. In het nieuwe bestek wordt ecologisch maaibeheer uitgebreid en worden duidelijkere eisen gesteld over maaifrequentie, timing en methode, waarbij een kort gemaaide strook langs verhardingen uitgangspunt blijft. Hij concludeert dat de huidige situatie een overgangsfase is naar ecologisch beheer, ook binnen de bebouwde kom.

6. Mededelingen en vragen over verbonden partijen

Er zijn geen mededelingen of vragen over verbonden partijen.

7. Bespreekstukken

7.1 341409 Meningsvormende nota "Basisvaardigheden"

De voorzitter legt uit dat deze nota is opgesteld door mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) en de heer Kersten (Kernachtig Wijchen). Zij benadrukt dat de initiatiefnemers met andere fracties willen spreken over 4 richtingen om leesvaardigheid en taalvaardigheid in Wijchen te versterken. De fracties worden uitgenodigd hun mening te geven over de integrale aanpak van laaggeletterdheid binnen het sociaal domein, het verankeren van de inzet van taalambassadeurs in beleid, samen met werkgevers bouwen aan basisvaardigheden, en voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie blijvend betrekken. Tijdens het debat wordt bekeken welke ideeën op steun kunnen rekenen, wat later kan leiden tot moties in de raadsvergadering.

Inspreker

Mevrouw Van Heumen spreekt namens de werkgroep Inclusie "Wijchen voor iedereen". Zij schetst dat de werkgroep zich inzet voor een toegankelijke en inclusieve gemeente, waarin iedereen volwaardig kan meedoen. Ze benadrukt dat basisvaardigheden niet voor iedereen vanzelfsprekend zijn en benoemt verschillende oorzaken van achterstanden, zoals laaggeletterdheid, niet-aangeboren hersenletsel, dementie, licht verstandelijke beperking, neurodiversiteit en migratieachtergrond. Elke oorzaak vraagt een andere benadering. Ze pleit voor maatwerk in begeleiding, leermateriaal en communicatie. Preventie is hierbij essentieel, door op jonge leeftijd te screenen op mogelijke oorzaken van achterstanden in samenwerking met scholen, GGD en zorgpartners. Ze wijst op een groep mensen die thuis ondersteund wordt door partner of mantelzorger, waardoor stimulering van basisvaardigheden achterblijft en problemen pas zichtbaar worden als deze ondersteuning wegvalt. Zij pleit voor een actieve benaderingscampagne en laagdrempelige cursussen, bijvoorbeeld in buurthuizen, bibliotheken of online. Ook benadrukt zij het belang van hulpmiddelen die aansluiten bij specifieke beperkingen. De voorzitter informeert of de commissieleden nog vragen hebben.

Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt vanaf welke leeftijd moet worden gescreend voor extra hulp. Mevrouw Van Heumen antwoordt dat dit al op basisschoolleeftijd moet gebeuren, met testen door de GGD op school. De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) vraagt naar de betrokkenheid van de werkgroep bij de gemeente en de huidige samenwerking. Mevrouw Van Heumen geeft aan dat de werkgroep een betrouwbare partner wil zijn, die expertise wil delen. De werkgroep probeert zich zichtbaar op te stellen, om benaderbaar te zijn. Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) vraagt naar de meest voorkomende oorzaken van laaggeletterdheid en welke focus de gemeente Wijchen moet hebben. Mevrouw Van Heumen reageert dat de groep laaggeletterden zeer divers is, variërend van jong tot oud, van mensen zonder scholing tot mensen met chronische ziekten of stoornissen. Zij pleit voor een brede aanpak, in plaats van zich te richten op een specifieke groep. Mevrouw Wagemans-Pauli (Emilia) vraagt waar volgens de werkgroep de grootste drempel ligt in het huidige aanbod. Mevrouw Van Heumen antwoordt dat maatwerk vooral een uitdaging vormt bij onderwijs en zorg. Scholieren vallen vaak uit door gebrek aan passende begeleiding. Ze wijst op het tekort aan financiering voor dyslexietoetsen en het gebrek aan aansluiting tussen onderwijs en zorg, met name voor kinderen met autisme. Ook ouderen die afhankelijk zijn van mantelzorgers zijn moeilijk bereikbaar, omdat zij veronderstellen dat alles goed gaat zolang ze geholpen worden.

Eerste termijn

Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt de aanwezigen stil te staan bij hoe vaak zij vandaag iets hebben moeten lezen of schrijven voor alledaagse zaken. Zij benadrukt dat taal voor sommigen een drempel vormt en dat het aanpakken van laaggeletterdheid integraal moet worden benaderd. D66 ziet veel goede ideeën in de nota, zoals het warm doorverwijzen van mensen die moeite hebben met taal en het inzetten van taalambassadeurs om de begrijpelijkheid van gemeentelijke brieven te controleren. Ze vraagt het college naar diens standpunt over het NOS-artikel waarin staat dat gemeenten verplicht zijn mensen in de bijstand te ondersteunen in het bereiken van het 1F-taalniveau. Ze informeert hoe dit in Wijchen wordt aangepakt.

Mevrouw Wagemans-Pauli (Emilia) uit haar waardering voor de nota, die volgens haar overtuigend laat zien dat beperkte basisvaardigheden een serieus probleem vormen. Ze vraagt waar de inwoners van gemeente Wijchen specifiek vastlopen. Ze mist een scherpe analyse van de grootste uitdagingen in Wijchen en vraagt zich af waarom de voorgestelde oplossingen de meeste meerwaarde zouden bieden. Ze wijst erop dat de nota begint met taal- en leesvaardigheid, en zich gaandeweg verbreedt naar andere maatschappelijke thema's, wat volgens haar de prioriteit kan vertroebelen. Ze vraagt zich af welke lokale inwoners onvoldoende worden bereikt en waar de huidige aanpak vastloopt. Ze benadrukt dat de nota ambitieus is, maar dat het risico bestaat dat energie wordt gestoken in oplossingen zonder dat duidelijk is welk probleem als eerste moet worden aangepakt. Ze stelt het college 5 specifieke vragen: welk

knelpunt binnen de huidige aanpak van basisvaardigheden de hoogste prioriteit heeft, welke inwoners onvoldoende worden bereikt, welke aanvullende maatschappelijke winst van de voorstellen wordt verwacht, welke voorstellen als eerste prioriteit moeten worden gekozen, en welke concrete resultaten over 1 of 2 jaar zichtbaar moeten zijn.

Mevrouw Gooiker-Loeffen (CDA) benadrukt het belang van basisvaardigheden voor de ontwikkeling van kinderen en waardeert de betrokkenheid die uit de nota spreekt. Ze wijst erop dat de nota grotendeels aansluit bij bestaand beleid en samenwerkingen, maar dat de capaciteit beperkt is. Ze steunt enkele mogelijkheden die het college benoemt, zoals de inzet van taalambassadeurs van Stichting ABC, het promoten van het DigiTaalhuis en het versterken van de verbinding tussen het regionale doorstroompunt en de lokale voorzieningen. Ze stelt 3 vragen aan de initiatiefnemers: waar het huidige beleid volgens hen misloopt, of er cijfers zijn die aantonen dat het huidige beleid niet bijdraagt aan verbetering, en of kan worden geïnformeerd naar evaluaties bij andere gemeenten die het maatwerktraject van Stichting Lezen en Schrijven al hebben gestart of afgerond.

Mevrouw Van Tilburg (Hart voor Wijchen) geeft aan dat de grootste uitdaging bij het versterken van basisvaardigheden niet alleen ligt in wat gedaan wordt, maar ook in hoe het gedaan wordt. Haar fractie steunt het belang van een integrale aanpak van laaggeletterdheid. Zij geeft aan dat het verbeteren van de samenwerking binnen het sociaal domein de hoogste prioriteit heeft. Ze staat open voor het verkennen van het maatwerktraject van Stichting Lezen en Schrijven, maar ziet dit als aanvulling en niet als oplossing. Ze ziet de meerwaarde van taalambassadeurs als ervaringsdeskundigen en pleit voor een actieve rol van de gemeente bij het vergroten van de zichtbaarheid van het regionale aanbod. Ze ziet vooral heil in het verbeteren van samenwerking en regie, en minder in nieuwe plannen. Ze merkt op dat 1,5 jaar geleden het convenant DigiTaalhuis is getekend. Ze vraagt de indieners hoe de meningsvormende nota zich verhoudt tot de afspraken in het convenant.

De heer Schraven (VVD) benadrukt het belang van basisvaardigheden voor deelname aan de samenleving. Hij geeft aan dat de VVD met een open blik de vergadering ingaat en benieuwd is naar de standpunten van andere fracties. Hij stelt dat de uitvoering zoveel mogelijk moet worden overgelaten aan partijen en specialisten die dagelijks hiermee bezig zijn, en dat de gemeente vooral moet verbinden en ondersteunen.

Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) waardeert de brede blik en verbinding met andere domeinen. Ze is kritisch op de meerwaarde en uitvoerbaarheid van de voorstellen en mist een analyse van de echte oorzaken van laaggeletterdheid. Haar fractie is het meest enthousiast over de inzet van taalambassadeurs, omdat die kunnen helpen het taboe en mogelijke schaamte weg te nemen. Ze benadrukt het belang van vertrouwen en een laagdrempelige omgeving voor mensen die moeite hebben met basisvaardigheden.

Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) vraagt om een korte schorsing voordat ze de vragen van de andere fracties beantwoordt.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering. Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) vertelt dat zij en de heer Kersten (Kernachtig Wijchen) het afgelopen jaar veel gesprekken hebben gevoerd met mensen die dagelijks ervaren wat het betekent als basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden niet vanzelfsprekend zijn. Deze gesprekken vonden plaats met onder andere het Maaswaal College, Wegwijs, ROC Nijmegen, de bibliotheek en andere organisaties. Ze benadrukt dat deze gesprekken al concrete resultaten hebben opgeleverd, zoals het idee om Wegwijs een plek te geven in de lessen op het Maaswaal College, wat inmiddels is opgepakt door beide instellingen. Dit illustreert volgens haar goed wat zij met

de nota willen bereiken: lokaal kijken wat mogelijk is en waar haalbare stappen verschil kunnen maken. Ze benadrukt dat er al veel gebeurt en dat er veel kennis, kunde en energie is bij de mensen die hiermee bezig zijn. Ze ziet kansen om op 4 punten nog verschil te maken en heeft gekozen voor een meningsvormende nota om met de raad te verkennen welke stappen haalbaar en kansrijk zijn. Ze bedankt Marieke van Heumen van de werkgroep Inclusie "Wijchen voor iedereen" voor het leggen van de nadruk op maatwerk en preventie, wat zij meeneemt in haar afwegingen. Op de vraag van het CDA waar het misgaat in het huidige beleid antwoordt ze dat er niet zozeer iets misgaat, maar dat juist veel goed gaat. De verbinding tussen de domeinen kan nog worden verbeterd. Op de vraag over de 10% laaggeletterdheid en of er cijfers zijn dat het huidige beleid niet werkt, antwoordt ze dat het huidige beleid wel voldoet en dat de aantallen in Wijchen overeenkomen met het landelijke beeld van laaggeletterdheid. Ze legt uit dat het maatwerktraject per gemeente wordt ingevuld en dat het lastig is dit direct te vergelijken met andere gemeenten. Op de vraag van Hart voor Wijchen over het DigiTaalhuis kan ze geen antwoord geven. Ze ziet wel kansen om het DigiTaalhuis sterker te betrekken bij het beleid. Ze vraagt het college over de Beuningse gezinsaanpak. Dit betreft een brede aanpak, waarbij sociale en zorgpartners worden verbonden voor vroegsignalering. Ze vraagt of de wethouder kan overwegen dit punt te betrekken bij de uitwerking van de nieuwe armoedeaanpak. Ze geeft aan dat ze in de tweede termijn verder wil ingaan op het verkennen van kansrijke richtingen en ziet hierbij al mogelijkheden.

De voorzitter constateert dat alle vragen zijn beantwoord. Ze vraagt de commissie of er nog verduidelijkende vragen zijn. Dit blijkt niet het geval te zijn. Ze stelt voor aan het eind van het agendapunt de balans op te maken rondom de spreektijd van Kernachtig Wijchen, zodat de volgende agendapunten door de fractie behandeld kunnen worden.

De vergadering wordt kort geschorst, zodat het college de beantwoording van de vragen kan voorbereiden.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Oomen.

Wethouder Oomen benadrukt dat er al veel goede dingen gebeuren op het gebied van basisvaardigheden. Hij is benieuwd naar de voorstellen die na de discussie in de commissie richting het college komen voor de raadsvergadering. Hij beantwoordt de vraag van D66 over het besluit van het kabinet. Hij legt uit dat er nog geen besluit is, maar een voornemen tot een wetswijziging, die waarschijnlijk in samenwerking met gemeenten wordt uitgewerkt. Deze wordt in de tweede helft van 2027 aan de Tweede Kamer aangeboden. Hij behandelt vragen van Emilia, die deels al door de fracties van het CDA en Kernachtig Wijchen zijn behandeld. Hij legt uit dat knelpunten vooral worden opgelost via de bibliotheek, het taalcafé en het DigiTaalhuis. Op de vraag welke inwoners onvoldoende worden bereikt, antwoordt hij dat dit vooral NT1¹-inwoners zijn. Hij ziet mogelijkheden om deze groep beter te bereiken via de basisschool. Op de vraag welke maatschappelijke winsten het college ziet, antwoordt hij dat deze op alle 4 de punten van de meningsvormende nota liggen. Extra stappen kosten echter wel geld. Hij ziet een snelle winst bij de taalambassadeurs. Hij wil graag onderzoeken hoe de Beuningse aanpak kan worden meegenomen in de Wijchense armoedeaanpak. De voorzitter vraagt of hiermee alle vragen zijn beantwoord. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt wat de gemeente op dit moment doet om mensen met een bijstandsniveau te helpen het 1F-niveau te bereiken. Wethouder Oomen legt uit dat het PIP, Plan Inburgering en Participatie, taallessen aanbiedt aan mensen op bijstandsniveau om het 1F-niveau te bereiken. Mevrouw Wagemans-Pauli (Emilia) vraagt welk knelpunt volgens het college in de huidige aanpak zit, waardoor er nu een initiatief ligt. Wethouder Oomen reageert dat de huidige aanpak goed is, maar dat verbetering altijd mogelijk is. De ideeën kunnen helpen om deze verbetering te bereiken. Mevrouw Wagemans-Pauli vraagt of de oplossing van taalambassadeurs is gekoppeld aan de inzichten over de huidige

knelpunten, of dat deze is gekoppeld aan capaciteit en geld. Wethouder Oomen antwoordt dat het allebei is, omdat het idee precies aansluit op het grootste knelpunt.

Tweede termijn

Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt zich af waarom een nota nodig is als er geen probleem is met het huidige beleid. Ze vraagt naar de huidige stand van zaken op het gebied van basisvaardigheden en laaggeletterdheid. Ze merkt op dat mevrouw Driessen-Slingerland het maatwerktraject dat de gemeente Wijchen wenst niet wil vergelijken met de effectiviteit van een maatwerktraject van Stichting lezen en Schrijven in andere gemeenten, maar dat zij wel een maatwerktraject vanuit de gemeente Beuningen wil vergelijken met de gemeente Wijchen. Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) verduidelijkt dat de gezinsaanpak in de gemeente Beuningen iets anders is dan het maatwerktraject. Mevrouw J. Janssen benadrukt het belang van het onderzoeken van maatwerktrajecten in andere gemeenten. Ze wijst op de moeilijk bereikbare doelgroep NT1, mensen met Nederlands als eerste taal, die vaak ouder zijn dan de schoolleeftijd. Ze ziet kansen in maatwerktrajecten om te onderzoeken welke drempels deze mensen ervaren, zoals schaamte. Ze pleit voor het inzetten van vrijwilligers, zoals taalambassadeurs, om met beperkte middelen een groot verschil te maken. Mevrouw Driessen-Slingerland vraagt of mevrouw J. Janssen wil meedenken over een motie over taalambassadeurs. Mevrouw J. Janssen bevestigt dat zij graag wil meedenken.

Mevrouw Wagemans-Pauli (Emilia) vraagt hoe inwoners de verbeteringen straks gaan merken, aangezien verbinding tussen domeinen, maatwerk en preventie geen doelen op zich zijn. Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) vraagt hoe mevrouw Wagemans-Pauli dan wel een begin wil maken aan verbetering. Mevrouw Wagemans-Pauli antwoordt dat onduidelijk is waar de eerste prioriteit ligt. Ze benadrukt dat eventuele moties duidelijk moeten maken wat de meerwaarde is ten opzichte van het huidige beleid en hoe het succes ervan kan worden gemeten.

Mevrouw Gooiker-Loeffen (CDA) concludeert dat de nota urgentie mist en dat het huidige beleid goed gaat. Ze wijst op het gebrek aan capaciteit voor meer integrale verbindingen op het sociaal domein, wat het college ook heeft benoemd. Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) vraagt of mevrouw Gooiker-Loeffen de wethouder heeft horen zeggen dat hij graag een schepje boven op het huidige beleid wil doen. Mevrouw Gooiker-Loeffen reageert dat de wethouder ongetwijfeld op stap wil gaan om iedereen te leren kennen en te spreken. Ze merkt op dat het college heeft aangegeven dat een integrale samenwerking op het sociale domein geen garantie biedt tot daadwerkelijke verbetering van de basisvaardigheden van inwoners. De fractie van het CDA neemt alles wat is gezegd mee naar de fractie ter overweging. Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) vraagt welk idee het meest aanspreekt, waarop mevrouw Gooiker-Loeffen aangeeft dat het idee van de taalambassadeurs haar voor nu het meest aanspreekt.

Mevrouw Van Tilburg (Hart voor Wijchen) benadrukt het belang van DigiTaalhuis Wijchen en de samenwerking tussen organisaties rondom laaggeletterdheid. Ze vraagt naar de status van de professionaliseringsslag die in 2024 werd beoogd. Ze ziet de optie van taalambassadeurs als een keuze die direct impact heeft. Ze benadrukt dat het verlagen van drempels essentieel is. Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) vraagt of er bereidheid is mee te denken over een motie betreffende taalambassadeurs. Mevrouw Van Tilburg bevestigt dat haar fractie constructief wil meedenken over dit onderwerp.

De heer Schraven (VVD) benadrukt dat de basisvaardigheden al op school beginnen en dat er veel goede initiatieven zijn. Hij geeft aan dat er voldoende specialisten zijn, zoals logopedisten, waarop men kan terugvallen. Hij vraagt Kernachtig Wijchen met een goed voorstel te komen, zodat zijn fractie een motie mogelijk kan steunen. Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) vraagt of de ondersteuning en het aanbod van professionals, zoals logopedisten, voor alle inwoners van

Wijchen even toegankelijk zijn. De heer Schraven erkent dat niet iedere inwoner de weg naar logopedie weet te vinden, maar hij benadrukt dat veel goed gaat en dat het altijd beter kan. Hij erkent dat niet iedereen geholpen kan worden.

Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) spreekt haar waardering uit voor de gezinsaanpak in Beuningen en ziet deze als een goed voorbeeld. Ze pleit voor een focus op laaggeletterdheid. Ze benadrukt dat de NT1-groep het meest voorkomt en het probleem het hardnekkigst is. Zij ziet de optie van taalambassadeurs als een brug om deze mensen te bereiken. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt of het gat in het bereik vooral bij NT2'ers² die ouder zijn ligt, of bij kinderen die nog op school zitten. Mevrouw Smeets antwoordt dat het bij beide groepen speelt, maar dat de meeste winst te behalen is bij de oudere doelgroep die minder in beeld is. Mevrouw J. Janssen vraagt of er bereidheid is mee te denken over een motie voor het bereik van de NT1-ouderengroep. Mevrouw Smeets bevestigt dat zij hiervoor openstaat. Ze ziet een combinatie met taalambassadeurs als een goede aanpak. Ze steunt het idee van de werkgroep Inclusie "Wijchen voor iedereen" om ambassadeurs met verschillende achtergronden in te zetten.

Mevrouw Driessen-Slingerland (Kernachtig Wijchen) reflecteert op de schriftelijke reactie van het college, waarin staat dat hun voorstellen grotendeels aansluiten bij bestaand beleid. Zij benadrukt het belang van verbinding en het zoeken naar verbeterpunten. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt wanneer het initiatief een succes is. Mevrouw Driessen-Slingerland geeft aan dat zij nog niet precies kan aangeven wanneer het een succes is, maar ziet aan de slag gaan met dit onderwerp als een goede eerste stap. Mevrouw Smeets (PRO Wijchen) vraagt of een tijdlijn kan worden gemaakt om het huidige aanbod in kaart te brengen. Mevrouw Driessen-Slingerland geeft aan dat al een overzicht bestaat en dat een tijdlijn wellicht kan worden opgenomen in de aanpak van het nieuwe armoedebelief. Mevrouw Smeets vraagt of er volgens mevrouw Driessen-Slingerland altijd een relatie bestaat tussen armoede en laaggeletterdheid. Mevrouw Driessen-Slingerland antwoordt dat dit niet noodzakelijk het geval is. Zij benadrukt dat de zorgen over uitvoerbaarheid en capaciteit serieus worden genomen en dat wordt gekozen voor haalbare vervolgstappen. Ze wijst erop dat niets doen ook capaciteit kost: wanneer inwoners problemen ondervinden bij het invullen van formulieren, het begrijpen van brieven, en het verkrijgen van hulp, kost dit uiteindelijk ook geld. Daarom zijn vroeg signaleren, begrijpelijke communicatie en goede doorverwijzing volgens haar van belang. Ze vraagt om technische verduidelijking over het maatwerktraject, omdat ze niet goed begrijpt waarom het een opvolgend traject moet zijn. Ze legt uit dat een adviseur samen met de gemeente 1 thema bekijkt, wat mogelijk tot meer resultaten leidt. Ze gaat verder onderzoeken of dit traject kansrijk genoeg is. Ze merkt op dat er grote steun is voor de inzet van taalambassadeurs en dat dit een belangrijk punt is. Ze heeft met de directeur van de bibliotheek gesproken, die kansen ziet om binnen de bestaande opdracht aan het DigiTaalhuis te werken met 1 of meerdere taalambassadeurs. Ze overweegt een laagdrempelige campagne via het DigiTaalhuis, om het bereik van inwoners te vergroten. Voor het betrekken van werkgevers ziet zij een rol voor het DigiTaalhuis. Mevrouw Smeets vraagt of een aparte motie moet komen voor het DigiTaalhuis of dat het geïntegreerd moet worden in die over de taalambassadeurs. Mevrouw Driessen-Slingerland antwoordt dat ze met de griffie in overleg gaat om te bepalen wat handig en slim is. Ze denkt dat losse moties handiger kunnen zijn voor het college om mee te werken. Mevrouw Wagemans-Pauli (Emilia) vraagt welk gat mevrouw Driessen-Slingerland ziet tussen de regionale ondersteuning en de lokale situatie in Wijchen en hoe dit moet worden aangevuld. Mevrouw Driessen-Slingerland antwoordt dat de regionale structuur goed ligt en dat het belangrijk is dat jongeren hun weg weten te vinden. Ze ziet dit als het minst kansrijke punt van de motie, maar wil nog terugkomen op de rol van werkgevers. Ze denkt aan gerichte communicatie naar bedrijven over de werkgeversaanpak van het ROC. Mevrouw Wagemans-Pauli vraagt naar de bereidwilligheid van werkgevers om deel te nemen en waaruit die blijkt. Mevrouw Driessen-Slingerland vraagt verduidelijking.

Mevrouw Wagemans-Pauli vraagt waar deze bereidwilligheid uit blijkt.

Mevrouw Driessen-Slingerland legt uit dat er veel bereidwilligheid is bij werkgevers, maar dat er vooral onbekendheid is. Ze wil hier aandacht voor vragen.

De voorzitter vraagt aan het college of er feitelijke onjuistheden zijn geconstateerd. Deze zijn er niet. De voorzitter constateert dat moties zijn aangekondigd. Het advies van de commissie is de motie voortkomend uit de nota als bespreekstuk te agenderen voor de raadsvergadering van 25 juni 2026. De voorzitter stelt voor de spreektijd van Kernachtig Wijchen met 3 minuten te verhogen vanwege de beantwoording van de vragen. De commissie gaat hiermee akkoord.

De vergadering wordt kort geschorst.

7.2 335317 Beslisnota Locatiekeuze nieuwbouw zwembad De Meerval

De voorzitter heropent de vergadering. Zij schetst dat de raad in 2024 heeft gekozen voor nieuwbouw van het zwembad en dat het college in 2025 op verzoek van de gemeente Beuningen heeft onderzocht of een gezamenlijk zwembad mogelijk is. Na het besluit van de raad van Beuningen om niet verder te gaan met een gezamenlijk zwembad, ligt er nu een voorstel voor de locatiekeuze voor een nieuw zwembad in Wijchen. De raad wordt voorgesteld de Campus van Wijchen als voorkeurslocatie aan te wijzen. De kostenraming en ruimtestaat zijn geactualiseerd en mogelijke locaties zijn onderzocht. Omdat het project grote maatschappelijke en financiële impact heeft, wordt de raad nu gevraagd een locatie te kiezen, waarna in het najaar van 2026 een voorstel voor het programma van eisen en investering volgt.

Eerste termijn

De heer Joost (Emilia) roept het college op nogmaals te kijken naar de mogelijkheid van een intergemeentelijk zwembad met Beuningen, gezien de komst van een nieuwe wethouder die hier wel voorstander van is. Hij begrijpt de argumentatie van het college om het zwembad bij de Campus van Wijchen te bouwen, maar mist de inwonersparticipatie in deze argumentatie. Hij wijst erop dat de omwonenden binnen een straal van 100 meter van de beoogde locatie niet geïnformeerd zijn. Hij vraagt het college hoe het voornemens is omwonenden en andere organisaties te betrekken bij de beslissing voor de nieuwe locatie van het zwembad, en waarom dit nog niet eerder is gebeurd. Hij vraagt waar het zwembad precies komt te staan, aangezien dit niet duidelijk staat aangegeven in de stukken. Hij geeft aan dat in de beslisnota nog te veel onduidelikheden zitten om een beslissing van deze omvang te nemen en vraagt meer duidelijkheid over de toekomstige inrichting van de Campus van Wijchen.

Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt zich af waarom niet is gekozen voor een nieuw zwembad naast het oude zwembad. Ook vraagt ze zich af waarom op korte termijn elders een nieuw zwembad moet worden gebouwd, aangezien de Meerval nog tot 2035 mee kan zonder groot onderhoud. Ze geeft aan dat de locatie naast de huidige locatie beter scoorde op het gebied van grondgebonden kosten, omdat de grond al in handen van de gemeente is. Ze merkt op dat het oude zwembad ook niet dicht hoeft als er een nieuw zwembad naast gebouwd wordt. Ze vraagt het college waarom de weging van alle locaties niet met de raad wordt gedeeld. Ze benadrukt dat de raadsleden deze informatie nodig hebben om een weloverwogen keuze te maken.

De heer Merkus (PRO Wijchen) uit zijn twijfels over de locatiekeuze voor de nieuwbouw van zwembad De Meerval. Hij geeft aan dat het locatieonderzoek niet duidelijk maakt waarom de Campus een betere locatie is dan de huidige locatie of de directe omgeving daarvan. Hij verwijst naar de beslisnota van 20 juni 2024, waarin staat dat vervangende nieuwbouw op de locatie van of naast het huidige zwembad mogelijk is. Hij merkt op dat de beantwoording van technische vragen niet aantoont dat de Campus de beste locatie is. Hij benadrukt dat de huidige locatie centraal, groen en goed bereikbaar is, en dat er eventueel ruimte is voor een ligweide. Hij geeft aan dat een uitgebreider onderzoek naar andere locaties beter is. Hij overweegt de nota niet te steunen. Hij denkt erover om samen met de fracties van Kernachtig Wijchen en de VVD een

motie in te dienen.

Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) benadrukt het belang van een kwalitatief goed zwembad in Wijchen. Ze verwijst naar het nieuwe coalitieakkoord, waarin staat dat door ruimtelijke ontwikkelingen en netcongestie het tempo van de zwembadontwikkeling moet worden aangepast. Ze vindt het tijdspad in de huidige beslisnota niet wenselijk en pleit voor temporisering. Ze geeft aan dat het zwembad technisch afgeschreven is in 2028, maar nog in goede staat verkeert en zonder hoge kosten langer kan doorgaan. Haar fractie overweegt niet in te stemmen met de nota en een motie in te dienen voor een nieuw tijdspad en een onderbouwde locatiekeuze. Ze vraagt het college waarom het vervolgtraject in deze nota niet is aangepast aan de netcongestie en of deze snelheid wordt behouden bij de bouw van het nieuwe zwembad.

De heer Schraven (VVD) spreekt zijn twijfels uit over de voorgestelde locatiekeuze, omdat de afweging mist. Hij vraagt zich af of de Campus de beste locatie is vanuit economisch en technisch oogpunt, of deze geografisch logisch is voor heel Wijchen en of deze locatie toekomstbestendig is. Hij vraagt de wethouder hoe het college de alternatieve locaties beoordeelt en waarom de Campus de voorkeur krijgt. Hij benadrukt het belang van timing en geeft aan dat nieuwbouw moet plaatsvinden wanneer voortzetting van de bestaande situatie niet langer verantwoord is. Hij vraagt de andere fracties of zij het juiste moment voor vervanging ook leidend vinden. Hij vraagt de wethouder of hij bereid is de parkeervoorzieningen bij de huidige Meerval te verbeteren zolang het nieuwe zwembad er nog niet is.

Mevrouw Gubbels-Hoefnagels (Hart voor Wijchen) spreekt haar steun uit voor de Campuslocatie als de ideale plek voor het nieuwe zwembad. Ze merkt op dat de nota incompleet is omdat geen andere locaties zijn meegenomen, waardoor een vergelijking niet mogelijk is. Ze begrijpt echter waarom het college voor de Campuslocatie heeft gekozen, gezien de economische voordelen van het bouwen van luxewoningen langs het meer, wat aanzienlijke inkomsten voor de gemeentekas genereert. Ze beschouwt de nota als een hamerstuk.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) betreurt dat het intergemeentelijke zwembad met Beuningen niet doorgaat, ondanks de voordelen van een gezamenlijke ontwikkeling. Ze merkt op dat goed onderzoek is gedaan naar de juiste locatie, zoals blijkt uit de bijlagen, en steunt de Campus als voorkeurslocatie. Ze benadrukt dat de huidige plek van de Meerval een van de mooiste plekken van Wijchen is en beter een andere bestemming kan krijgen dan die van een zwembad en parkeerplaats. Ze pleit ervoor om niet opnieuw onderzoek te doen naar andere locaties, omdat de kosten hierdoor verder oplopen. Ze vraagt naar de tijdsplanning, die uitgaat van oplevering in 2029, terwijl netcongestie dit pas in 2032 mogelijk maakt. Ze vraagt waarom dit niet in de nota is opgenomen. Ze wil weten wat de jaarlijkse extra exploitatiekosten zijn als het huidige zwembad langer openblijft.

De vergadering wordt kort geschorst, zodat het college de beantwoording van de vragen kan voorbereiden.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Van Bronkhorst. Wethouder Bronkhorst legt uit dat het college bewust alleen de Campus als voorkeurslocatie voorlegt vanwege de maatschappelijke meerwaarde van clustering van sport, onderwijs en cultuur. Hij erkent dat de tijdsplanning ambitieus is en mogelijk moet worden aangepast naar 2032 vanwege netcongestie. Hij zegt bereid te zijn een parkeeronderzoek te doen rond de huidige Meerval en de consequenties met de raad te delen. Over inwonersparticipatie zegt hij dat het college ervoor kiest eerst 1 voorkeurslocatie aan de raad voor te leggen en pas na een raadsbesluit met omwonenden in gesprek te gaan. De heer Joost (Emilia) vraagt waarom de meningen van inwoners niet eerder worden meegenomen, ongeacht de locatiekeuze. Wethouder Van Bronkhorst antwoordt dat alleen de Campuslocatie wordt voorgelegd en dat

inwoners pas worden betrokken na een raadsbesluit over de locatie. Hij legt dat dit bij alle grote projecten achteraf wordt gedaan. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt naar de weging van alle locaties die zijn onderzocht voor de nieuwbouw van zwembad De Meerval. Zij benadrukt dat het college heeft besloten deze informatie niet te delen en vraagt naar de reden hiervoor.

Wethouder Van Bronkhorst antwoordt dat het college de Campus als voorkeurslocatie kiest vanwege de maatschappelijke meerwaarde en dat de andere locaties niet geschikt worden geacht. Hij legt uit dat de onderzoeken ambtelijk zijn voorbereid en nog niet openbaar zijn, waardoor ze niet gedeeld kunnen worden. Mevrouw J. Janssen vraagt verder waarom deze informatie niet openbaar kan worden gemaakt en waarom het onder geheimhouding moet blijven. Wethouder Van Bronkhorst legt uit dat er cijfers en gegevens in de documenten staan die niet openbaar mogen worden gemaakt. Mevrouw Joesse-de Visser (CDA) vraagt naar de planning en de mogelijkheid van aansluiting in 2029, gezien de netcongestie.

Wethouder Van Bronkhorst geeft aan dat het college op basis van de meeste recente informatie opnieuw met netbeheerder Liander in gesprek moet, om te bepalen of de ambitieuze planning haalbaar is, gezien de strengere berichten van de netbeheerder.

Mevrouw J. Janssen (D66) verzoekt om 5 minuten schorsing. De voorzitter vraagt om een toelichting. Mevrouw J. Janssen legt uit dat ze met haar fractie wil overleggen over de geheimhouding van informatie die nodig is voor besluitvorming.

De voorzitter schorst de vergadering enkele minuten.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Van Bronkhorst, om nog een openstaande vraag van de CDA-fractie te beantwoorden over de exploitatiekosten van het huidige zwembad als het langer open moet blijven. Wethouder Van Bronkhorst reageert dat hij deze cijfers niet heeft. Mevrouw Joesse-de Visser (CDA) vraagt of het college de raad hierover kan informeren. Wethouder Van Bronkhorst zegt toe dat hij binnen 2 weken informatie hierover verstrekt. Mevrouw J. Janssen (D66) licht toe dat zij om een schorsing had gevraagd, omdat zij het antwoord op haar vraag niet toereikend achtte.

Tweede termijn

De heer Joost (Emilia) sluit zich aan bij eerdere fracties voor wat betreft de ontbrekende afweging. Hij benadrukt het belang van inwonersparticipatie vanaf het begin van het proces. Hij pleit voor temporisering van het proces, omdat uit de technische vragen is gebleken dat het huidige zwembad nog een tijd mee kan. De extra kosten vanwege de veroudering van het zwembad moeten hierbij wel in acht worden genomen. Zijn fractie stemt voor nu niet in met de beslisnota. Hij vraagt de fractie van Kernachtig Wijchen om samen te werken aan een motie voor temporisering, heroverweging van de locatie en burgerparticipatie vanaf het begin.

Mevrouw J. Janssen (D66) voelt zich in de kou gezet door het college. Ze benadrukt dat de raad prima in geheimhouding kan worden geïnformeerd over de weging van de locaties. Zij is geschokt door de keuze van het college om dit niet te doen, omdat de raad alle benodigde informatie moet hebben om een weloverwogen beslissing te maken. Zij geeft aan dat haar fractie zonder adequate informatie niet kan stemmen voor de beslisnota. Ze heeft vragen aan andere fracties, waaronder die van het CDA, dat het onderzoek als prachtig beschouwt. Ze vraagt een nadere toelichting, omdat zij vooral een onderzoek naar 1 locatie ziet en geen weging van andere opties. Ze waardeert dat het CDA vraagt naar de kosten van het langer openhouden van het zwembad, aangezien dat niet gratis is en moet worden meegewogen. Ze erkent dat het antwoord op deze vraag niet direct kan worden gegeven, maar is benieuwd naar de uiteindelijke antwoorden. Ze deelt de zorgen van Emilia over het betrekken van omwonenden vanaf het begin van het proces, in plaats van pas nadat de locatie is gekozen, waardoor de inspraak van bewoners beperkt lijkt tot zaken zoals het aantal parkeerplaatsen.

Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) vraagt mevrouw J. Janssen (D66) of zij wil meedenken over een gezamenlijke motie met betrekking tot het tijdspad, de netcongestie en de

kosten van het langer openhouden van het zwembad. Mevrouw J. Janssen geeft aan dat ze graag wil meedenken en dat ze de zorgen over de locatiekeuze voor de Campus deelt met veel andere partijen. Ze stelt voor met zoveel mogelijk partijen na te denken over een gezamenlijke motie. De heer Schraven (VVD) vraagt mevrouw J. Janssen naar haar mening over het juiste moment om het zwembad te vervangen. Mevrouw J. Janssen antwoordt dat zij het met hem eens is dat het zwembad pas moet worden vervangen wanneer dat echt nodig is. Uit de beantwoording van haar technische vragen blijkt dat het zwembad met enig onderhoud tot 2035 mee kan. Zij ziet geen reden het eerder af te schrijven, omdat dit volgens haar niet duurzaam is.

De heer Merkus (PRO Wijchen) herhaalt de twijfels van zijn fractie over de onderbouwing van de locatiekeuze voor de Campus. Hij beaamt dat hij net als de VVD-fractie van mening is dat het juist moment van vervanging leidend moet zijn. Hij vraagt het CDA de criteria toe te lichten die voor hen de doorslag gaven om voor locatie de Campus te kiezen. Hij wil graag met Kernachtig Wijchen en andere fracties nadenken over een motie.

Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) herhaalt dat de nota onvolledig is en dat er geen juiste weging is. Ze geeft aan dat geheime stukken niet openbaar gemaakt hoeven te worden, maar dat er wel een manier moet worden gevonden om de informatie over andere locaties te delen. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt of mevrouw H. Janssen het met haar eens is dat deze stukken in geheimhouding moeten worden gedeeld met de raad, zodat de raad een goed besluit kan nemen. Mevrouw H. Janssen bevestigt dat zij dit ook in de motie wil opnemen. Zij wil de informatie over andere locaties gedeeld zien, zodat duidelijk wordt waarom deze geen voorkeurslocatie zijn geworden. Ze benadrukt dat inwonersparticipatie belangrijk is. Ze geeft aan dat ze het schrijnend vindt dat zelfs het zwembad zelf niet op de hoogte was van de locatienota en beslisnota. Ze pleit voor temporisering van het project, omdat er geen hoge nood is en omdat andere dossiers wel urgent zijn. Ze wil de tijd nemen voor een goede en gedragen locatiekeuze, zoals beloofd door het college in april 2024. Haar fractie is voornemens een gezamenlijke motie in te dienen.

De heer Schraven (VVD) waardeert de toezegging van de wethouder voor een onderzoek naar de parkeergelegenheid. Hij geeft aan dat het zwembad tot 2035 open kan blijven en dat er tot die tijd extra parkeerplaatsen bij kunnen komen. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt of de heer Schraven bereid is te kijken naar extra fietsenstallingen voor mensen die met de fiets naar het zwembad willen komen. De heer Schraven antwoordt dat de wethouder hiernaar kijkt en dat hij blij is met de toezegging. Hij is tevreden met hoe het dossier zich vormt en dat een gedragen mening ontstaat, waarbij zowel de coalitie als de oppositie betrokken is. De heer Joost (Emilia) vraagt of de heer Schraven het standpunt steunt dat inwonersparticipatie vanaf het begin moet worden toegepast. De heer Schraven benadrukt het belang van inwonersparticipatie, maar geeft aan dat hij het eens is met de wethouder dat er eerst een concreet plan moet zijn voordat participatie kan plaatsvinden. Hij geeft aan dat het niet zinvol is om alle inwoners te vragen waar het zwembad moet komen, zonder enige basis. De heer Joost vraagt of de heer Schraven het met hem eens is dat de bijlage met de paarse cirkel hierover genoeg duidelijkheid schept. De heer Schraven antwoordt dat hij meer op de lijn van de wethouder zit en dat een concreter plan nodig is voordat participatie zinvol is. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt of de heer Schraven bereid is mee te denken met een motie van de fracties van Kernachtig Wijchen en D66, waarin wordt gepleit voor het delen van afwegingen voor andere locaties. De heer Schraven reageert dat de motie al namens de VVD is en dat hij blij is met de samenwerking. Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) merkt op dat zij niet letterlijk heeft gezegd dat de afwegingen bekend moeten worden gemaakt. Ze geeft aan te hebben gezegd dat de informatie moet worden gedeeld, op welke manier dan ook, en vraagt of de heer Schraven zich daarin kan vinden. De heer Schraven stemt ermee in dat informatie moet worden gedeeld.

Mevrouw Gubbels-Hoefnagels (Hart voor Wijchen) geeft aan dat de beslisnota over de locatie

gaat en niet over gas, elektra en parkeerplaatsen. Zij benadrukt dat de locatie prioriteit heeft voor Hart voor Wijchen. Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) vraagt of mevrouw Gubbels-Hoefnagels tegen principes van duurzaamheid in het tijdspad wil volgen, waarop mevrouw Gubbels-Hoefnagels aangeeft dat haar fractie zo snel mogelijk wil bouwen. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt waarom er haast is, terwijl het zwembad tot 2035 open kan blijven. Mevrouw Gubbels-Hoefnagels antwoordt dat snelle bouw de mogelijkheid biedt de oude locatie te verkopen en nieuwbouw te realiseren. Mevrouw H. Janssen vraagt of mevrouw Gubbels-Hoefnagels zich ervan bewust is dat sloop van het oude zwembad niet automatisch betekent dat daar kan worden gebouwd. Mevrouw Gubbels-Hoefnagels reageert dat dit haar tweede termijn was.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) benadrukt dat de keuze voor de locatie verstandig moet zijn en niet gebaseerd mag zijn op haast of ambitie. Zij geeft aan dat de Campus een mooie locatie is en dat het huidige zwembad de locatie ontsiert. Mevrouw J. Janssen (D66) vraagt waarom andere overwegingen dan het mooi zijn van de locatie niet worden meegenomen. Mevrouw Joosse-de Visser geeft aan vertrouwen te hebben in de ambtenaren. De andere criteria zijn al afgewogen door het college. Zij geeft aan dat haar fractie niet het naadje van de kous hoeft te weten. Mevrouw J. Janssen vraagt waarom deze afwegingen niet kunnen worden gedeeld, als die toch goed zijn. Ze vraagt waarom mevrouw Joosse-de Visser deze niet wil meenemen in haar besluit. Mevrouw Joosse-de Visser reageert dat de wethouder duidelijk heeft aangegeven dat het soms onverstandig is gegevens openbaar te maken, al kan het wel middels een geheime vergadering. Voor haar fractie is dit geen probleem. De heer Merkus (PRO Wijchen) vraagt of het niet mooi is om een ligweide te maken op de locatie van het huidige zwembad. Mevrouw Joosse-de Visser antwoordt dat zij zich hierover niet uitlaat, omdat het onderwerp ligweide niet in de beslisnota is opgenomen. Mevrouw H. Janssen (Kernachtig Wijchen) vraagt naar de netcongestie en exploitatiekosten bij uitstel. Mevrouw Joosse-de Visser reageert dat het tijdspad niet in het beslispunt staat en dat de wethouder heeft aangegeven dat er wellicht openingen zijn bij netbeheerder Liander. Mevrouw H. Janssen geeft aan dat de wethouder heeft gezegd dat naar het tijdspad kan worden gekeken. Zij vraagt hoe mevrouw Joosse de Visser ernaar kijkt als het tijdspad niet wordt gehaald. Mevrouw Joosse-de Visser reageert dat haar fractie voorstander is van een verstandige keuze. Het tijdspad is daarbij niet relevant. Ze merkt op dat de vorige raad een lang proces heeft doorgemaakt met betrekking tot het zwembad. Ze stelt voor om deze achtergrond tijdens een informatiebijeenkomst gezamenlijk door te nemen. Het oorspronkelijke idee was om het zwembad te verbouwen. Na hoge kostenramingen is besloten tot nieuwbouw, omdat dit financieel een verstandigere keuze was. Haar fractie is positief over het beslispunt. Ze geeft aan dat nieuwe informatie over netcongestie vanzelf volgt vanuit de wethouder.

De voorzitter vraagt het college of er feitelijke onjuistheden zijn geconstateerd. Dit is niet het geval. De voorzitter constateert dat moties zijn aangekondigd. De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk te agenderen voor de raadsvergadering van 25 juni 2026.

De vergadering wordt kort geschorst.

7.3 356797 Beslisnota Groene Kasteeltuin Wijchen met evenementen

De voorzitter heropent de vergadering. Zij schetst dat de kasteeltuin grote groene, culturele en historische waarde heeft, maar door intensief gebruik onder druk staat. Op 27 maart 2025 heeft de raad besloten dat de kasteeltuin jaarrond een groene, duurzame en toekomstbestendige tuin moet zijn, waarin in gepaste mate evenementen kunnen plaatsvinden, zonder afbreuk te doen aan het doel van de kasteeltuin. Om deze balans mogelijk te maken, wordt voorgesteld boomgroeiplaatsen beter te beschermen, een evenementengrasveld aan te leggen, een tuinconcertge aan te stellen en de benodigde middelen bij de perspectiefnota integraal af te wegen.

Eerste termijn

De heer Ten Buren (VVD) spreekt zijn steun uit voor de nota. Hij benadrukt het belang van een groene, aantrekkelijke en veilige kasteeltuin, die tegelijkertijd het decor kan blijven voor evenementen die bijdragen aan de levendigheid van Wijchen. Hij geeft aan dat groen en evenementen elkaar niet hoeven uit te sluiten en steunt de voorgestelde investeringen voor het beschermen van boomgroeiplaatsen en het evenementengrasveld. Hij merkt op dat uitstel hiervan leidt tot hogere kosten en mogelijk verlies van waardevolle bomen. Hij prijst de inspanningen van het college om evenementen en kasteelfeesten mogelijk te laten blijven en is van mening dat maatregelen tot bescherming van groen niet mogen leiden tot het verdwijnen van evenementen. Hij vraagt verduidelijking over de rol en taken van de voorgestelde kasteeltuinconciërge, die verantwoordelijk wordt voor beheer, toezicht en ondersteuning van evenementen. Hij vraagt naar de concrete werkzaamheden, de verdeling van uren en kosten over de kasteeltuin, het kasteel en het centrum, welke taken nu niet of door andere medewerkers worden uitgevoerd, en de bevoegdheden van deze functie. Hij vraagt of een deel van de kosten kan worden gedekt uit de opbrengsten van activiteiten in het kasteel.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) geeft aan dat optie 2 de juiste keuze lijkt om zowel groen als evenementen te beschermen, maar wijst ook op alternatieven. Hij heeft de kosten van verschillende opties berekend voor een periode van 20 jaar en geeft aan dat optie 3 financieel vergelijkbaar is met optie 2, maar meer evenementen mogelijk maakt. Hij pleit voor het verplaatsen van evenementen naar het Oosterpark en is tegen de kostenverhogende kasteeltuinconciërge. Hij wil graag laten onderzoeken wat een kasteeltuin met allure kost. Hij stelt voor te laten onderzoeken of de locatie van het oude zwembad en parkeerterrein kan worden ingezet als evenemententerrein. Hij vraagt de andere fracties wat ze vinden van optie 3, en van het alternatief voor het evenemententerrein in het Oosterpark, met als voorwaarde de aanleg van een kasteeltuin met allure.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) vergelijkt de situatie van de kasteeltuin met een doodzieke patiënt die door jarenlange overbelasting, verkeerde behandeling en onvoldoende zorg in slechte toestand is geraakt. Ze merkt op dat de slechte staat van de bomen is te wijten aan zware evenementen, intensief gebruik en onvoldoende bescherming van de wortelzones. Zij vindt het goed dat maatregelen worden voorgesteld, maar is kritisch over de focus op het mogelijk blijven maken van evenementen in plaats van duurzaam herstel van de kasteeltuin. Zij pleit voor het onderzoeken van alternatieven die beter passen bij de draagkracht van de plek en de ambitie om de kasteeltuin weer echt onderdeel te laten zijn van het kasteel.

De heer Dolk (Emilia) geeft aan dat de bodem verdicht is, de waterdoorlatendheid is afgenomen en dat het behoud van bomen onder grote druk staat. Hij erkent het belang van evenementen, maar is van mening dat die niet een uitgangspunt moeten zijn waaraan de kasteeltuin moet worden aangepast. Hij pleit ervoor de bescherming van bomen leidend te laten zijn bij de keuzes. Hij steunt het beschermingsplan van bomen. Hij merkt op dat hij het vreemd vindt dat demonteerbare bescherming wordt weggehaald bij grote evenementen. Hij pleit ervoor eerst het nieuwe evenementenbeleid en een integraal kwaliteitskader af te wachten.

De heer Reichgelt (D66) vraagt of de gemeenschap moet betalen om grote evenementen in een kwetsbare tuin mogelijk te maken en concludeert dat de fractie van D66 hiertegen is. Hij wijst op de verzwakte staat van monumentale bomen door jarenlange evenementendruk en pleit voor het zoeken naar alternatieve locaties voor grote evenementen. Hij geeft aan dat de gemeente dure maatregelen neemt, zoals schroefpalen en funderingspalen, om evenementen te faciliteren die de meeste druk op de tuin leggen. Hij benadrukt dat het beschermen van de tuin moet beginnen bij de grootste bron van schade. Hij noemt de kosten van ruim € 43.000 eenmalig en vanaf 2027 structureel € 58.000 per jaar een aanzienlijke uitgave van gemeenschapsgeld. Hij vraagt zich af of dit een verstandige besteding van publieke middelen is, vooral omdat de baten

bij een private stichting terechtkomen. Hij pleit ervoor in overleg met de organisatie te zoeken naar een alternatieve locatie voor de kasteelfeesten, zodat het historische park niet beschadigt.

Mevrouw Van de Rakt (PRO Wijchen) geeft aan dat haar fractie blij is met de nota, omdat eindelijk maatregelen worden genomen voor de bomen. Ze noemt de bodemverbetering, bescherming van groeiplaatsen en het structurele beheer positieve ontwikkelingen. Ze wijst erop dat de tijdelijke parkeerplaats een einddatum krijgt, waarna een groene herinrichting volgt. Ze herinnert aan een eerdere motie van GroenLinks en PvdA over de kasteeltuin, waarin werd gevraagd om terughoudendheid met evenementen en bescherming van de bomen. Hoewel die motie destijds niet werd aangenomen, ziet ze nu veel van die punten terug in het voorstel. Ze uit haar zorg dat de nota evenementen jaarrond mogelijk maakt. De grasmat kan dit volgens het onderzoek aan, maar het brengt volgens haar risico's met zich mee voor de bomen. Ze vraagt de wethouder in het nieuwe evenementenbeleid een maximale jaarlijkse belasting voor de kasteeltuin vast te leggen, bepaald door boomexperts. Daarnaast vraagt ze hoe het college het advies van de adviescommissie Omgevingskwaliteit weegt en of het bereid is een integraal kwaliteitskader op te stellen voordat de definitieve inrichting van de kasteeltuin wordt vastgelegd.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) deelt zijn persoonlijke ervaring met tuinonderhoud en vergelijkt dit met de uitdagingen van het onderhouden van de kasteeltuin. Hij benadrukt dat het kasteel en de tuin een complex dossier vormen en een belangrijke rol spelen voor Wijchen. Hij is blij dat de kasteelfeesten kunnen blijven bestaan en dat maatregelen worden genomen om het groene karakter van de tuin te behouden. Hij uit zijn twijfels over de noodzaak van een kasteeltuinconciërge, gezien de bestaande mogelijkheden voor veiligheid en onderhoud via boa's en de afdeling Groen of Openbare werken. Hij vraagt het college naar de verwachte gevolgen als deze functie niet wordt ingesteld. Daarnaast stelt hij vragen over het evenementenplein van TKWM³ en het centrale aanspreekpunt voor organisatoren van evenementen, waar al tijden om gevraagd wordt. Hij wijst op de interessante oproep van de adviescommissie Omgevingskwaliteit en vraagt zich af hoe het college hiernaar kijkt, ondanks dat de nota al een richting aangeeft.

De vergadering wordt kort geschorst, zodat het college de beantwoording van de vragen kan voorbereiden.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan Wethouder Van Bronkhorst.

Wethouder Van Bronkhorst geeft aan dat hij opdracht heeft gekregen tot behoud van een groene kasteeltuin het hele jaar door, waarin evenementen mogelijk blijven. Hij legt uit dat er permanente hekken rondom de bomen komen om de groeiplaatsen te beschermen. Tijdens de kasteelfeesten worden op enkele punten de hekken tijdelijk verwijderd zodat de tentvoeten op funderingspalen kunnen worden geplaatst, zonder dat zware voertuigen over de wortelzones rijden. Hij benadrukt dat de grasmat na het verdwijnen van de tijdelijke parkeerplaats medio 2028 - 2029 wordt aangelegd en dat deze het hele jaar groen kan blijven, mits alleen lichte evenementen plaatsvinden in de herfst en winter. Wethouder Van Bronkhorst bespreekt de functie van de kasteeltuinconciërge, die een breed takenpakket heeft, waaronder beheer, toezicht, evenementen, aanspreekpunt voor bezoekers en burens, en samenwerking met boa's en groenbeheer. Hij erkent dat de takenomschrijving in de nota beperkt is en dat de kosten van € 44.000 per jaar structureel zijn. Hij geeft aan dat de verdeling van kosten over verschillende budgetten nog niet is uitgewerkt. Hij reageert op het advies van de adviescommissie Omgevingskwaliteit dat de prioriteit ligt bij het beschermen van de bomen, en daarna bij het laten plaatsvinden van evenementen in de kasteeltuin. Deze uitgangspunten moeten volgens hem al worden meegenomen in die visie. De voorzitter merkt op dat er nog vragen openstaan

over de kasteelconciërge, het takenpakket versus de kosten, en of de kostendekkendheid in de kasteelopbrengsten zit. Wethouder Van Bronkhorst reageert dat nu wordt uitgegaan van € 44.000 structureel per jaar. Hoe die worden verdeeld, is nog niet duidelijk. De heer Ten Buren (VVD) vraagt of de structurele kosten van de conciërge niet over verschillende posten verdeeld moeten worden. Wethouder Van Bronkhorst antwoordt dat het bedrag volledig benodigd is voor de functie van kasteelconciërge. Andere beheersmaatregelen komen hier nog bij. De heer Dolk (Emilia) vraagt of in het voorjaar, zomer en najaar wel zware evenementen, zoals de kermis, plaatsvinden in de kasteeltuin. Wethouder Van Bronkhorst bevestigt dat in de periode van april tot oktober meerdere en grotere evenementen kunnen plaatsvinden.

De voorzitter merkt op dat het college al over de spreektijd heen is gegaan. Ze geeft wethouder Van Dam de gelegenheid om op een bondige wijze de vragen over het evenementenbeleid te beantwoorden.

Wethouder Van Dam legt uit dat geen toezegging wordt gedaan over het opnemen van een maximale belasting van bomen en de tuin in het nieuwe evenementenbeleid, omdat nu beleid wordt vastgesteld waarin kaders worden opgenomen die later naar het evenementenbeleid worden vertaald. Ze verduidelijkt dat het evenementenplein TKWM niet in de nota is opgenomen, omdat de nota specifiek over de kasteeltuin gaat. In het toekomstige evenementenbeleid wordt dit onderwerp behandeld. Ze reageert op de vraag over het decentrale aanspreekpunt rondom evenementen. Ze verduidelijkt dat er een beleidsadviseur is voor grote vraagstukken rondom evenementen, evenals gebiedscoördinatoren voor vragen van omwonenden en kleinere evenementen. Ze geeft aan dat nog niet duidelijk is welke grote evenementen in de kasteeltuin kunnen plaatsvinden, en dat verdere details nog volgen.

Tweede termijn

De heer Ten Buren (VVD) benadrukt het belang van een duurzame en groene kasteeltuin met aandacht voor de bestaande bomen. Zijn fractie verwerpt optie 3, de grastegels, omdat deze optie niet leidt tot een mooie kasteeltuin waarin gerecreëerd kan worden. Zijn fractie ziet het verplaatsen van evenementen naar het Oosterpark niet zitten, omdat hij vindt dat evenementen in het centrum moeten blijven plaatsvinden. De heer Dolk (Emilia) vraagt waarom evenementen per se in de kasteeltuin moeten plaatsvinden, waarop Ten Buren antwoordt dat evenementen die nu in het centrum plaatsvinden, in het centrum moeten blijven plaatsvinden. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt of evenementen ook in het centrum moeten blijven plaatsvinden als dit nadelig is voor de kasteeltuin. De heer Ten Buren geeft aan dat de bomen goed worden beschermd in het plan en dat de grond vervangen wordt waar mogelijk, zonder wortels te schaden. De heer Reichgelt (D66) vraagt welk scenario de VVD voor ogen heeft als de bomen ondanks alle investeringen toch sterven. De heer Ten Buren antwoordt dat de nota niet garandeert dat de bomen het ook redden zonder evenementen, maar dat zoveel mogelijk maatregelen worden genomen om de bomen te helpen en de gevolgen van evenementen te beperken. De heer Dolk vraagt of het niet logischer is om grote evenementen uit de kasteeltuin te halen en kleinere evenementen toe te staan. De heer Ten Buren antwoordt dat, zolang alle maatregelen netjes worden uitgevoerd en iedereen zich aan de regels houdt, evenementen kunnen plaatsvinden. De heer Reichgelt vraagt of de heer Ten Buren zich ervan bewust is dat de grootste evenementen ook de meeste schade toebrengen aan de kasteeltuin. De heer Ten Buren noemt dit een logisch gevolg van een groot evenement. Hij merkt op dat in het plan aandacht wordt besteed aan het beperken van de schade tot een minimum. De heer Reichgelt vraagt of het niet logischer is om grote evenementen uit de kasteeltuin te halen en kleinere evenementen wel toe te staan. De heer Ten Buren antwoordt ontkennend. Als alle maatregelen netjes worden uitgevoerd en iedereen zich aan de regels houdt, kan een groot evenement volgens hem ook plaatsvinden. De heer Ten Buren geeft aan dat hij de kosten van de conciërge hoog vindt, zeker omdat de kosten voor groenbeheer en overige kosten daar niet in zitten.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) geeft aan dat optie 2 in stand blijft, maar dat hij graag de mening van andere fracties hoort over de andere opties. De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) merkt op dat Hart voor Wijchen een cultureel conservatieve partij is. Hij vraagt hoe dit zich verhoudt tot het plan om evenementen in de kasteeltuin te verplaatsen naar het Oosterpark. De heer Van 't Schip reageert dat hij wenst dat de tuin een aantrekkelijke tuin wordt, in plaats van de Engelse tuin met een grasveld in het voorstel. Hij merkt op dat de voorkant van het kasteel prachtig is, maar de achterkant niet. Met optie 2 kan zijn fractie leven, maar hij vindt dit deze optie geen kasteeltuin met allure. De heer Kersten vraagt of de heer Van 't Schip de kasteelfeesten op de locatie van de kasteeltuin definitief afwijst. De heer Van 't Schip bevestigt dat de kasteelfeesten ergens anders kunnen doorgaan. Het enige verschil is het ontbrekende uitzicht op het kasteel. Hij benadrukt dat er maar een paar monumentale bomen in het register voorkomen en dat de rest op de lijst van waardevolle bomen staat. Hij geeft aan dat hij graag de mening van andere fracties over de andere opties hoort.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) herhaalt dat de grens van wat de bomen en de tuin aankunnen bereikt is. Ze vergelijkt de kasteeltuin opnieuw met een zieke patiënt en geeft aan dat de oorzaak van de slechte staat niet wordt weggenomen. De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) vraagt hoe de huidige lijn van het CDA zich verhoudt tot het eerdere amendement voor een jaarrond groene tuin met evenementen. Mevrouw Hoogteijling antwoordt dat het verzoek is om zowel evenementen als een groene tuin te behouden. De mening van haar fractie is nu dat dit niet mogelijk is. Zij geeft aan dat het organiseren van evenementen op de huidige schaal de tuin ernstig belast en dat het naïef is te denken dat de tuin kan herstellen zonder de oorzaak van de schade weg te nemen. Ze benadrukt dat het belangrijk is nu beslissingen te nemen over de toekomst van de kasteeltuin en dat de huidige maatregelen niet voldoende zijn om de tuin te redden. De heer Kersten reageert op de opmerkingen van mevrouw Hoogteijling dat de angstbeelden die worden geschetst overdreven zijn. Hij wijst erop dat concrete maatregelen worden genomen om de tuin te verbeteren en vraagt of mevrouw Hoogteijling de situatie niet te extreem presenteert. Mevrouw Hoogteijling antwoordt dat hoewel de maatregelen goed zijn, de oorzaak van de problemen niet wordt aangepakt. Ze is van mening dat de tuin nog steeds zwaar belast wordt door evenementen, vooral in het groeiseizoen. De heer Ten Buren (VVD) vraagt of er geen hekken worden geplaatst ter bescherming van de bomen. Mevrouw Hoogteijling legt uit dat de hekken worden verwijderd wanneer zwaar materieel de tuin in wordt gereden, wat volgens haar de bescherming van de bomen ondermijnt. De heer Ten Buren vraagt of ze van de wethouder heeft begrepen dat de hekken worden verwijderd wanneer alles staat. Mevrouw Hoogteijling benadrukt dat de hekken niet de volledige oplossing zijn en dat de intensieve belasting van de tuin door evenementen de oorzaak is van de huidige slechte staat. Ze geeft aan dat het belangrijk is moeilijke beslissingen te nemen en dat de kasteelfeesten niet per se in de kasteeltuin hoeven plaats te vinden. Ze suggereert dat deze evenementen ook op andere locaties in Wijchen kunnen worden georganiseerd. De heer Kersten probeert opnieuw de rampenscenario's van het CDA te weerleggen en wijst op de beperkte impact van de hekken. Mevrouw Hoogteijling benadrukt dat de grootschalige evenementen de oorzaak zijn van de slechte staat van de kasteeltuin. Ze vraagt zich af of de tuin volledig in dienst moet staan van evenementen, of dat het groene karakter behouden moet blijven. Ze pleit voor het laatste en geeft aan dat er andere mogelijkheden zijn om evenementen te organiseren. Mevrouw Van de Rakt (PRO Wijchen) vraagt of mevrouw Hoogteijling een motie voorstelt. Mevrouw Hoogteijling reageert dat ze aardig wat medestand hoort en kondigt een amendement of motie aan. De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) vraagt de mening van mevrouw Hoogteijling over de 2 alternatieven. Mevrouw Hoogteijling reageert dat ze de alternatieven nu niet helemaal scherp heeft, maar dat haar fractie in overleg met zijn fractie wellicht tot een motie of amendement kan komen.

De heer Dolk (Emilia) spreekt zich uit voor maximale bescherming van de bomen en het behoud van het groene en historische karakter van de kasteeltuin. Hij vraagt zich af waarom er geen

nieuw evenementenbeleid is voordat beslissingen worden genomen en wijst op de grote belasting van de kermis op de kasteeltuin. Hij geeft aan dat de discussie over de evenementenkalender voorafgaand aan de besluitvorming moet plaatsvinden. Verder uit hij twijfels over de noodzaak van een conciërge als er slechts een beperkt aantal evenementen plaatsvindt. Hij geeft aan dat de kosten die gepaard gaan met het behoud van evenementen in de kasteeltuin mogelijk kunnen worden bespaard door deze te verhalen op de organisatoren van de evenementen. Hij steunt het voorstel van Hart voor Wijchen om evenementen naar het Oosterpark te verplaatsen.

De heer Reichgelt (D66) uit zijn zorgen over het gebruik van gemeenschapsgeld voor evenementen die schade veroorzaken aan de kasteeltuin. Hij overweegt een amendement om samen met de Stichting Kasteelfeesten een nieuwe locatie voor het evenement te zoeken. Hij prijst de boodschap die de CDA-fractie heeft proberen over te brengen. Hij is verbaasd over het idee om een voorschot te nemen op het evenementenbeleid dat nog moet worden ontwikkeld, en vraagt zich af hoeveel evenementen er nog meer plaatsvinden. De heer Dolk (Emilia) vraagt of overleg met de organisatie van de Kasteelfeesten ook betekent dat er overleg moet zijn over de kermis en andere zaken. De heer Reichgelt beaamt dat hij de nadruk heeft gelegd op de kasteelfeesten. Hij geeft aan dat eerst duidelijkheid moet komen via het evenementenbeleid over welke evenementen in de kasteeltuin plaatsvinden. Hij uit zijn verbazing over de opstelling van de fractie van PRO Wijchen, die eerder veel zorgen uitte over de bomen in de kasteeltuin, maar die nu lijkt te zijn veranderd van standpunt.

Mevrouw Van de Rakt (PRO Wijchen) reageert op de opmerking van de heer Reichgelt dat zij nog steeds grote zorgen heeft over de kasteeltuin. Ze vindt het moeilijk evenementen in de kasteeltuin af te wegen zonder het evenementenbeleid erbij te betrekken. Ze overweegt een motie om de wethouder handvatten te geven om rekening te houden met de ecologische draagkracht bij het evenementenbeleid. Ze waardeert de traditie van de kasteelfeesten en wil dat deze behouden blijft. Ze ziet de kermis als een minder lange traditie. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt wat belangrijker is voor mevrouw Van de Rakt: het behoud van de kasteelfeesten in de tuin of het overleven van de bomen. Mevrouw Van de Rakt antwoordt dat ze dit niet als een dichotome afweging ziet. De stukken geven volgens haar niet aan dat de bomen doodgaan als de kasteelfeesten doorgaan. Mevrouw Hoogteijling vraagt wat volgens mevrouw Van de Rakt dan de oorzaak is van de deplorabele staat van de kasteeltuin. Mevrouw Van de Rakt reageert dat de parkeerplaatsen hier ook debet aan zijn. Ze merkt op dat de plannen de situatie verbeteren, maar dat de situatie wel continue aandacht blijft verdienen. De heer Reichgelt (D66) vraagt mevrouw Van de Rakt wat precies is veranderd aan de staat van de bomen sinds het moment waarop PRO Wijchen publiciteit zocht over de slechte situatie van de bomen. Mevrouw Van de Rakt antwoordt dat er geen verschil is. Haar fractie heeft destijds een motie ingediend om de bomen te beschermen, wat nu gebeurt. Ze maakt zich zorgen over het ontbreken van voorwaarden of grenzen aan het aantal evenementen en wil daar een motie voor indienen. De heer Reichgelt vraagt of de fractie van PRO Wijchen erop vertrouwt dat de maatregelen werken, terwijl de nota en de vorige raadsleden van PRO Wijchen hebben aangegeven dat ze geen herstel garanderen. Mevrouw Van de Rakt antwoordt dat dit alertheid vereist. Ze licht toe dat het voor haar belangrijk is dat de ecologische draagkracht van de tuin het uitgangspunt blijft bij het maken van het evenementenbeleid. Tegelijkertijd ziet zij de maatschappelijke waarde van de kasteelfeesten. Mevrouw Hoogteijling vraagt hoe mevrouw Van de Rakt het vindt als de kasteelfeesten op een andere locatie in Wijchen plaatsvinden. Mevrouw Van de Rakt geeft aan dat dit niet haar voorkeur heeft, omdat de kasteelfeesten verbonden zijn aan het kasteel. Mevrouw Hoogteijling vraagt hoe mevrouw Van de Rakt tegen een andere locatie aankijkt als de kasteeltuin hiermee kan worden gered. Mevrouw Van de Rakt antwoordt dat dit niet aan de orde is. Ze concludeert dat PRO Wijchen bomen én evenementen met maatschappelijke waarde belangrijk vindt. Haar fractie gaat kijken naar een motie om de ecologische draagkracht handen en voeten te geven, zodat hier bij het maken van het evenementenbeleid rekening mee wordt gehouden. Ze mist in

de nota het evenementenplein TKWM, dat bij het kasteel ligt en waar veel evenementen naartoe kunnen worden verplaatst. Ze reageert op het voorstel van de fractie van Hart voor Wijchen dat haar fractie weinig ziet in optie 3. Ze vindt het centrum geschikter voor evenementen dan het Oosterpark, hoewel de kasteeltuin niet de meest geschikte locatie voor evenementen in het centrum is. De heer Reichgelt vraagt wat er volgens haar gebeurt als het wel nodig is voor de ecologische draagkracht. Mevrouw Van de Rakt reageert dat alle onderzoeken die nu zijn gedaan uitgaan van de ecologische draagkracht. Ze wil de conditie van de bomen nauwlettend blijven monitoren. De heer Dolk (Emilia) merkt op dat er geen garantie is dat de bomen de evenementen overleven. Hij vraagt of het niet beter is een grote tent uit te sluiten, om belasting van de bomen te voorkomen. Mevrouw Van de Rakt reageert dat ze dit niet zo heeft gelezen in de stukken. Ze wil dit daarom niet uitsluiten, maar wel strak monitoren. Ze hoopt op herstel van de kasteeltuin, ook nadat de parkeerplaatsen uit de kasteeltuin zijn verdwenen.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) benadrukt dat het belangrijk is dat de tuin groen blijft en dat de kasteelfeesten kunnen blijven bestaan. Hij stoort zich aan de suggestie dat de organisatie van de kasteelfeesten de tuin bewust beschadigt. De heer Dolk (Emilia) vraagt of de heer Kersten niet overdreven reageert en de zware belasting van de tuin niet erkent. De heer Kersten antwoordt dat de fractie van Emilia zelf overdreven reageert over de tuin. De heer Reichgelt (D66) vraagt hoe de heer Kersten aankijkt tegen zijn eigen woorden dat de kasteelfeesten de nek worden omgedraaid. De heer Kersten reageert dat het een feitelijke interpretatie is van de voorstellen van een aantal oppositiepartijen, aangezien de kasteelfeesten dan niet meer bij het kasteel worden gehouden, wellicht nergens meer. De heer Reichgelt vraagt waarop hij die bewering baseert. De heer Kersten geeft aan dat de raad een aantal keer is uitgenodigd door de organisatoren van de kasteelfeesten en dat deze bewering voortkomt uit de gesprekken met de organisatie. Hij merkt op dat de organisatie het maximale doet wat binnen de mogelijkheden ligt om de tuin zo min mogelijk te belasten. Hij reageert op de eerdere vraag van de heer Dolk dat als de fractie van Kernachtig Wijchen de tuin niet belangrijk vond, de fractie de nota van tafel had geveegd en niet akkoord was gegaan met alle maatregelen. Hij licht toe dat zijn fractie wil dat de tuin in goede conditie verkeert, al is die dan niet optimaal. De heer Dolk vraagt of de heer Kersten het niet belangrijk vindt dat er eerst een goed evenementenbeleid ligt voordat de nota in behandeling wordt genomen. De heer Kersten antwoordt dat de kasteeltuin en het evenementenbeleid met elkaar verband houden. Hij benoemt dat het college op pad is gestuurd met de opdracht voor een jaarrond groene tuin waar evenementen kunnen worden georganiseerd. Het college heeft volgens hem kaders meegegeven, die waarschijnlijk worden gespecificeerd bij het evenementenbeleid. Hij geeft aan dat hij trots is op de kasteelfeesten, met jaarlijks 10.000 bezoekers, 130 vrijwilligers per avond, 40e editie. Hij noemt het ingrijpende woorden voor alle organisatoren om te zeggen dat het evenement daar geen plaats meer moet krijgen. De heer Reichgelt vraagt of het niet zo kan zijn dat een dreiging met opstappen bepaalt hoe de gemeenteraad de publieke middelen besteedt. De heer Kersten herhaalt zijn eerdere betoog. De heer Dolk vraagt of de voorkeur van de heer Kersten uitgaat naar de organisatie van de kasteelfeesten of de onderzoekers van de tuin. De heer Kersten reageert dat de voorkeur dan uitgaat naar optie 2 van de heer Van 't Schip. Hij wil het maximale doen om de tuin er zo goed mogelijk uit te laten zien met een grasveld, waarbij ook wordt gekeken welke evenementen daar kunnen worden georganiseerd. De heer Reichgelt vraagt de heer Kersten naar zijn gedachten over het evenementenplein TKWM en de mogelijke verplaatsing van evenementen daarnaartoe. De heer Kersten legt uit dat het evenementenplein TKWM invloed heeft op evenementen die van de kasteeltuin naar het plein kunnen worden verplaatst en dat dit ook van invloed kan zijn op de tuin. De heer Reichgelt vraagt of de heer Kersten het niet raar vindt om op nog geen 100 meter van elkaar 2 plekken te creëren om evenementen te houden. De heer Kersten reageert dat er nog meer locaties in het centrum zijn waar evenementen worden georganiseerd. Hij merkt op dat hij trots is op de vele evenementen die in Wijchen worden georganiseerd. De heer Dolk (Emilia) vraagt de heer Kersten naar zijn standpunt over het plaatsvinden van de kermis uit de kasteeltuin. De heer Kersten antwoordt dat bewust is gekozen voor de locatie van de kermis

vanwege ruimtelijke argumenten en dat deze vraag geschikter is voor een later stadium. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt waarom wel de kermis moet worden meegenomen in het evenementenbeleid, maar niet de kasteelfeesten. De heer Kersten geeft aan dat de kasteelfeesten Wijchen mooi maken. Hij geeft aan trots te zijn op organisaties en personen die evenementen organiseren. Hij geeft aan dat alles wat nu bekend is, ook al bekend was in het krachtenrapport van 2024. Hij merkt op dat de fracties van het CDA en Kernachtig Wijchen toen een amendement hebben ingediend voor een jaarrond groene tuin met evenementen. Het steekt hem dat nu ineens wordt beweerd dat de tuin hierbij naar de Filistijnen gaat. De heer Dolk vraagt of de 10.000 bezoekers aan de kasteelfeesten uit Wijchen en omliggende dorpen komen, of dat de kasteelfeesten bezoekers uit heel Nederland trekken. De voorzitter merkt op dat de nota gaat over de kasteeltuin en niet over het evenementenbeleid. Ze geeft aan dat de heer Dolk geen vraag heeft gesteld. De heer Kersten geeft aan dat zijn fractie vraagtekens zet bij de kasteelconciërge. Hij wenst nadere onderbouwing van het college over deze functie. Hij merkt op dat de kasteeltuin in de toekomst een onderwerp van discussie blijft.

De voorzitter vraagt het college of er nog feitelijke onjuistheden zijn geconstateerd. Mevrouw Van Dam merkt op dat ze inderdaad geen toezegging heeft gedaan over de maximale belasting van de bomen in de tuin, en dat het beleid fungeert als kaders. Ze vat samen dat ze wel rekening met de belasting van de bomen houdt. De voorzitter constateert dat moties en amendementen zijn aangekondigd en dat de nota daarmee een bespreekstuk wordt voor de vergadering van 25 juni 2026.

8. Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun deelname aan de discussie en de geïnteresseerden op de publieke tribune en thuis voor hun aandacht. Zij wenst iedereen een fijne avond en sluit de commissievergadering.